

El creient, l'opositor i la nació

- Zapatero va guanyar el duel amb Rajoy perquè manté un capital més gran de credibilitat i l'administra millor

ANTÓN LOSADA

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 17.05.09

En el duel on Zapatero havia de ser pastura per als lleons i Rajoy entusiasmar la plebs a l'estil Gladiador, sota l'encesa mirada d'una Esperanza Aguirre present a la tribuna per beneir la massacre, va resultar que el mort se'n va sortir viu i que el caçador va acabar caçat. ¿I per què va passar el que va passar? Perquè no era l'economia, estúpid, diria segurament Clinton. És la credibilitat. Guanyar o perdre un debat no és qüestió de barrets de copa ni conills, de mesures o contramesures. Els debats operen en el sector de la confiança. Són un negoci on triomfa qui administra millor la credibilitat, no tant el temps, l'habilitat dialèctica, els acudits o les propostes. Totes les mesures del món no valen res si qui les proposa és algú amb qui la majoria no aniria ni a la cantonada.

Per entendre-ho millor, convé mirar aquests espectacles sense els prejudicis ni l'excés d'informació de l'analista. El ciutadà mitjà presta una atenció limitada a tots aquests esdeveniments. L'experiència li diu que la majoria del temps l'ocupen en coses molt importants per a ses senyories i menys per als seus votants. Presta atenció al que li interessa i té al cap percepcions globals, no literalitats. I el que va poder veure va ser un senyor que, contràriament al que molts auguraven, exercia de president i proposava coses que potser permeten que aquesta vivenda que no va ser una inversió tan gran com semblava freni la seva caiguda de valor, es

reactivin sectors on hi ha molta feina, com l'automòbil o el turisme, o que hi hagi un cert alleujament fiscal per a la petita empresa on treballa, si no és autònom. També li parlava de la importància de l'educació i les noves tecnologies, o de més compromís amb la dependència i un nou paquet de drets civils.

DAVANT seu es va presentar un senyor bastant irritat per tot el que pensa gastar l'altre i que s'empipa fins i tot quan li donen la raó, que va esmentar els quatre milions d'aturats només per llançar-los a la cara del Govern, que va anunciar una espècie de reforma sorpresa del mercat laboral amb un contingut que revelarà quan mani i que va dir que ens explicaria amb detall les seves propostes, però que ara no té temps. La preferència pel primer orador és qüestió de simple instint de supervivència.

Zapatero va guanyar perquè va provar la confiança d'un creient i Rajoy va perdre perquè va exhibir l'enuig d'un opositor a notaries. El president conserva de moment un capital més alt de credibilitat i l'administra millor. No està tan clar si ha guanyat socis per tirar endavant el seu programa o si ha convençut de debò l'home del carrer. Les dades del CIS acrediten que la majoria el veu com el menys dolent, no que hagi recuperat la seva confiança. Un problema inexistent si hagués desgranat un discurs igual d'actiu i realista no només en el debat de l'estat de la nació, sinó tot l'any. Pel que fa a la soledat parlamentària del Govern, suposa una dificultat relativa. El PSOE ha provat la seva elasticitat pactant amb l'esquerra nacionalista a Catalunya i Galícia i amb la dreta espanyola a Euskadi. Té on triar i manté obertes totes les portes, fins i tot la del PNB quan rematin la teràpia per assumir haver perdut de cop tant de poder. Els seus maldecaps no vénen de la falta de pretendents,

sinó de la debilitat més gran de la seva posició negociadora. Encara que la nodrida legió de grups minoritaris, que tant el van fustigar des de la tribuna, tampoc està gaire sobrada d'opcions que vagin més enllà de votar amb el PP el que quedi de legislatura. Zapatero estarà sol, però Rajoy no camina precisament envoltat d'una multitud. ¿O algú sap amb qui està disposat a pactar el PP i qui acceptaria aquesta oferta?

El problema de Rajoy és de més pes. Després de l'alliberament que va suposar el triomf a Galícia, sembla tornar a ser víctima del seu propi personatge i del guió que s'entossudeixen a escriure-li a Madrid. D'acord amb aquest llibret, tothom sap que Zapatero és un pobre home que ocupa la Moncloa per casualitat. Per descomptat, no pot competir amb un opositor tan brillant com el registrador Rajoy i contempla paralitzat i acorralat com Espanya s'enfonsa mentre els separatistes xiulen el Rei. "No l'estovis gaire, no fos cas que acabés fent pena de tan sonat que va", li deuen haver aconsellat.

LA UTILITZACIÓ proporcionada del sentit comú ha estat sempre una de les grans virtuts de Rajoy. No aplicar-lo ara és el seu error i la seva desgràcia. Si l'hagués gestionat com sap i sol fer, hauria construït el seu discurs sobre una altra lectura, igual que va fer Zapatero, sobre la interpretació de la realitat que fa el votant mitjà. I en aquesta realitat, el president acusa desgast i ha perdut credibilitat amb els seus errors en la gestió de la crisi i certa desconexió amb el carrer, però Rajoy ni venç ni convenç. Zapatero va dissenyar la seva intervenció per recuperar aquesta credibilitat i en part ho va aconseguir. Rajoy es va entossudir a presentar-nos un altre remake de la penosa història del malvat ZP, sense afegir res de nou capaç de convèncer-nos. Fins i tot, pitjor: el duel deixa sobre Rajoy la sospita creixent que estaria fent més o menys el mateix

que intenta fer l'actual Govern perquè manca d'alternatives. O, si en té, s'estima més no explicar-les perquè no ens agradarien.